

Sygn. akt VII U 398/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lipca 2016r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Stachurska
Protokolant:	Urszula Kalinowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 czerwca 2016r. w Warszawie

sprawy P. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o odpowiedzialność za zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne

z udziałem 1) L. G. i 2) (...) spółka jawna z siedzibą w W.

na skutek odwołania P. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 24 grudnia 2014r., nr (...)

1. oddała odwołanie;
2. odstępuje od obciążenia P. K. (1) kosztami zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Dnia 20 lutego 2015r. **P. K. (1)** złożył za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odwołanie od decyzji z dnia 24 grudnia 2014r., nr (...), w którym wniósł o uchylenie decyzji. Zarzucił rażące naruszenie prawa skutkujące nieważnością decyzji poprzez naruszenie podstawowej zasady postępowania polegającej na niewydaniu i niedostarczeniu decyzji dla wszystkich współników spółki(...) Spółka Jawna z siedzibą w W., a w szczególności:

- nieprzeprowadzenie postępowania dowodowego w zakresie podstaw odpowiedzialności skarżącego,
- niewydanie i niedoręczenie nigdy spółce decyzji określającej zaległości wobec organu rentowego,
- niesprawdzenie czy zachodziły podstawy do odpowiedzialności subsydiarnej skarżącego wobec spółki.

Ubezpieczony nie zgodził się z uzasadnieniem skarżonej decyzji prezentowanym przez organ rentowy, zgodnie z którym, w związku z samym faktem bycia współnikiem spółki(...), ponosi odpowiedzialność za jej długi. Ponadto

ubezpieczony zarzucił organowi rentowemu, że nigdy nie wydał decyzji wobec spółki oraz nie przeprowadził postępowania w stosunku do wszystkich jej wspólników.

Powołując się na treść przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005r. nr 8 poz. 60 – dalej również jako o.p.) ubezpieczony podniósł argument, zgodnie z którym decyzja, o której mowa w art. 108 § 1 o.p., rozstrzygająca

o wynikającej z art. 115 § 1 i 2 o.p. odpowiedzialności podatkowej wspólnika spółki osobowej, powinna określać, zgodnie z art. 115 § 4 i 5 o.p., wysokość zobowiązania podatkowego tej spółki i może być wydana tylko w postępowaniu, w którym uczestniczą wszyscy wspólnicy spółki. Z tego wynika, że organ rentowy jest obowiązany orzec o odpowiedzialności każdego ze wspólników spółki ponoszących odpowiedzialność solidarnie, a jednocześnie określenie prawidłowej wysokości zobowiązania podatkowego może być przedmiotem rozpatrzenia i ostatecznego rozstrzygnięcia jednej tylko decyzji podatkowej. Interes prawny w takim postępowaniu, z mocy art. 115 § 4 o.p., obejmuje określenie zobowiązania podatkowego spółki oraz odpowiedzialność podatkową wobec każdego ze wspólników ponoszących odpowiedzialność za zaległość podatkową wynikającą z zobowiązania podatkowego. Wydana decyzja powinna więc w rozstrzygnięciu zawierać zarówno określenie wysokości zobowiązania podatkowego spółki, jak i orzeczenie

o odpowiedzialności solidarnej wskazanych z imienia i nazwiska wspólników tej spółki za określone co do wielkości za dany okres rozliczeniowy zaległości podatkowe.

W ocenie ubezpieczonego zaskarżona decyzja wskazanych warunków nie spełnia, a naruszenie art. 115 § 1, 2, 4 i 5 o.p. ma charakter rażący w rozumieniu art. 247 § 1 pkt 3 o.p., co powoduje, że w sprawie zachodzi nieważność postępowania.

Jednocześnie ubezpieczony powołał się na fakt, że postępowanie w sprawie nie toczyło się z jednoczesnym udziałem wszystkich wspólników spółki ponoszących odpowiedzialność podatkową za zaległości z tytułu zobowiązań za składki na ubezpieczenie społeczne pracowników spółki, a nadto, że decyzję wydano jedynie w stosunku do jednego z jej wspólników, nie określając w rozstrzygnięciu decyzji solidarnego charakteru odpowiedzialności z drugim wspólnikiem określonym co do tożsamości.

Ubezpieczony zaznaczył również, że w sprawie nie została zrealizowana przesłanka bezskuteczności egzekucji względem spółki, umożliwiająca skierowanie egzekucji do majątku wspólnika. Ubezpieczony wskazał też, że był biernym wspólnikiem, nie wykonującym żadnych czynności związanych z pełnioną funkcją i nie decydował o bieżącej działalności spółki (odwołanie z dnia 11 lutego 2015 roku, k. 2 – 5 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 16 marca 2015r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.** wniósł o oddalenie odwołania P. K. (1)

na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Uzasadniając swoje stanowisko organ rentowy podkreślił, że w związku

z niewywiązywaniem się przez (...) Spółka Jawna

z obowiązków ciążących na niej jako na płatniku składek, powstały zaległości. Pismem z dnia 22 października 2014r. organ rentowy powiadomił ubezpieczonego o wszczęciu z urzędu postępowania w celu ustalenia jego odpowiedzialności jako wspólnika za zobowiązania spółki, informując jednocześnie o przysługujących uprawnieniach. Następnie pismem z dnia 19 listopada 2014r. P. K. (1) został powiadomiony o zakończeniu postępowania w sprawie i o prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów oraz zgłoszonych żądań. W dniu 24 grudnia 2014r. wydana została zaś decyzja stwierdzająca odpowiedzialność ubezpieczonego solidarnie ze spółką i drugim wspólnikiem L. G. za zobowiązania (...) Spółka Jawna w określonej w tej decyzji wysokości.

Ustosunkowując się do zarzutów P. K. (1) organ rentowy wyjaśnił,

że zaskarżona decyzja została wydana w oparciu o art. 115 o.p. w związku z art. 31 ustawy

z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 1442), zgodnie z którymi wspólnik spółki cywilnej, jawnej, partnerskiej oraz komplementariusz spółki komandytowej albo komandytowo akcyjnej odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi wspólnikami za zobowiązania spółki wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek.

W ocenie organu rentowego zarzut nieprzeprowadzenia postępowania egzekucyjnego wobec spółki i brak stwierdzenia bezskuteczności egzekucji jest bezzasadny, ponieważ uprzednia bezskuteczność egzekucji z majątku spółki jawnej nie jest warunkiem prawnym odpowiedzialności wspólnika. Treść art. 107 § 1 i § 2 pkt 2 i 4, art. 108 § 1 i 4 oraz art. 115 § 1 i 2 ordynacji podatkowej świadczy, zdaniem organu rentowego, o tym, że ustawodawca nie uzależnił możliwości wydania decyzji o odpowiedzialności wspólników spółek osobowych od zaistnienia wskazanej okoliczności.

Odnosząc się z kolei do zarzutu, że ubezpieczony nie wykonywał żadnych czynności związanych z pełnioną w spółce funkcją i nie decydował o bieżącej działalności spółki, organ rentowy powołał się na treść art. 29 k.s.h., zgodnie z którym każdy wspólnik ma prawo reprezentować spółkę, a prawa tego nie można ograniczyć ze skutkiem wobec osób trzecich. Wobec tego nie ma znaczenia, czy ubezpieczony faktycznie korzystał z przysługujących mu uprawnień oraz jak wyglądał wewnętrzny podział zadań w spółce, gdyż kwestia ta nie może skutkować wyłączeniem bądź ograniczeniem odpowiedzialności za zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek.

Dodatkowo organ rentowy wskazał, że decyzja o odpowiedzialności za zobowiązania spółki powstałe w okresie bycia wspólnikiem (...) Spółka Jawna została wydana również wobec drugiego ze wspólników spółki, tj. L. G.. Decyzja została doręczona w trybie art. 44 k.p.a. i wobec braku odwołania stała się prawomocna. Nie jest więc zasadny, zdaniem organu rentowego, zarzut dotyczący nieprzeprowadzenia postępowania wobec drugiego wspólnika oraz zarzut niewydania decyzji (odpowieź na odwołanie z dnia 13 marca 2015r., k. 7 – 9 a.s.).

L. G. i (...) Spółka Jawna w W., wezwani do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanych postanowieniem z dnia 4 maja 2015r., nie byli aktywni w postępowaniu sądowym i nie zajęli stanowiska w sprawie (postanowienie z dnia 4 maja 2015r., k. 23 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka Jawna w W. powstała w wyniku przekształcenia na podstawie art. 26 § 4 k.s.h. ze spółki (...). Przedmiotem działalności spółki jest przede wszystkim wykonywanie robót ogólnobudowlanych różnego rodzaju (informacja z KRS nr (...), k. 48-54 a.s.).

Od momentu powstania spółki jej jedynymi wspólnikami są ubezpieczony P. K. (1) oraz L. G. (informacja z KRS nr (...), k. 48-54 a.s., zeznania świadków: L. O., W. O., k. 190 a.s., zeznania świadka Z. K. - nagranie przebiegu rozprawy z 06.10.2015r. przed Sądem Okręgowym w Częstochowie, płyta CD, k. 167 a.s., zeznania świadka J. R., dowód z przesłuchania ubezpieczonego – nagranie przebiegu rozprawy z 27.06.2015r., płyta CD, k. 346 a.s.).

Zgodnie z wpisem w Krajowym Rejestrze Sądowym każdy ze wspólników spółki (...) Spółka Jawna jest uprawniony do reprezentowania spółki samodzielnie. Wspólnicy spółki (...) porozumieli się jednak co do podziału obowiązków wykonywanych w spółce. P. K. (1) z racji posiadania fachowej wiedzy z zakresu budownictwa był odpowiedzialny za sprawowanie nadzoru nad prawidłowym i terminowym wykonaniem robót budowlanych świadczonych przez spółkę, tj. nadzorował pracowników spółki, przede wszystkim majstrów, a także podwykonawców wykonujących zlecenia w imieniu spółki, dodatkowo nadzorował prace prowadzone w terenie, konsultował się z kierownikami budowy oraz osobami odpowiedzialnymi za nadzór budowlany danego placu budowy. Z kolei L. G. był odpowiedzialny za sprawy finansowe spółki, takie jak negocjowanie umów oraz rozliczanie się z kontrahentami i usługodawcami obsługującymi spółkę. Podejmował decyzje w zakresie ustalania kolejności regulowania zobowiązań zaciągniętych przez spółkę, a także zajmował się odzyskiwaniem należności (informacja z KRS nr (...), k. 48-54 a.s., zeznania świadków: W. O., k.

190 a.s., zeznania świadka J. R., dowód z przesłuchania ubezpieczonego – nagranie przebiegu rozprawy z 27.06.2015r., płyta CD, k. 346 a.s.).

P. K. (1) rzadko podejmował decyzje w kwestiach finansowych spółki (...), gdyż nie chciał wchodzić w zakres kompetencji L. G., który był za to odpowiedzialny. Decyzje w kwestiach finansowych podjęte przez ubezpieczonego były zatwierdzane przez L. G.. Z kolei decyzje w tym zakresie podejmowane przez L. G. nie były zatwierdzane przez ubezpieczonego (dowód z przesłuchania ubezpieczonego – nagranie przebiegu rozprawy z 27.06.2015r., płyta CD, k. 346 a.s.).

Wraz z upływem czasu spółka zaczęła mieć problemy z płynnością finansową. Pojawiły się trudności z realizowaniem przez klientów spółki (...) należności za wykonane przez spółkę zlecenia, co z kolei powodowało trudności po stronie spółki z realizacją zobowiązań wobec innych podmiotów, w tym wobec Urzędu Skarbowego i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wspólnicy przedsięwzięli kroki celem poprawy kondycji finansowej spółki poprzez podjęcie starań w zakresie terminowej realizacji powierzonych spółce zleceń oraz odzyskanie należności od dłużników spółki. W tym celu do klientów nie realizujących płatności były kierowane wezwania do zapłaty, a w niektórych przypadkach następowało wszczęcie postępowań sądowych. Wskazane działania nie przyniosły jednak oczekiwanych rezultatów i w następstwie sytuacja finansowa spółki (...) ulegała stopniowo dalszemu pogorszeniu (zeznania świadka J. R., dowód z przesłuchania ubezpieczonego – nagranie przebiegu rozprawy z 27.06.2015r., płyta CD, k. 346 a.s.).

Wspólnicy P. K. (1) i L. G. nie mieli jednolitych poglądów co do sposobu poprawy kondycji finansowej oraz przyszłości spółki. P. K. (1) był zdania, że należy dokonywać regulowania zobowiązań spółki w sposób proporcjonalny poprzez ich realizację zarówno wobec kontrahentów, jak i pozostałych podmiotów. Z kolei L. G. uważał, że ważniejsze są rozliczenia z kontrahentami, natomiast zobowiązania wobec Urzędu Skarbowego oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należy odłożyć w czasie. Ostatecznie to L. G. dokonywał płatności. Z tego powodu współpraca wspólników nie układała się pozytywnie i dochodziło między nimi do kłótni i awantur (zeznania świadka J. R., dowód z przesłuchania ubezpieczonego – nagranie przebiegu rozprawy z 27.06.2015r., płyta CD, k. 346 a.s.).

Ubezpieczony był świadomy istnienia zadłużenia wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek, wiedział również, że zadłużenie to wzrasta, nie miał jednak wiedzy co do jego wysokości (dowód z przesłuchania ubezpieczonego – nagranie przebiegu rozprawy z 27.06.2015r., płyta CD, k. 346 a.s.).

W 2010 roku biuro księgowo J. R., obsługujące spółkę (...) od 1995r., ustaliło, że sytuacja finansowa spółki jest bardzo zła i spółka jest bliska bankructwa. W tym czasie spółka nie miała środków finansowych na wypłatę wynagrodzeń dla pracowników oraz na realizację zobowiązań wobec kontrahentów, między innymi wobec biura księgowo-obrachunkowego. Zaczęto więc wyprzedawać majątek ruchomy spółki w postaci samochodów oraz sprzętu budowlanego. Częściowo sprzęt ten, który był stary i zużyty, był złomowany (zeznania świadka J. R., dowód z przesłuchania ubezpieczonego – nagranie przebiegu rozprawy z 27.06.2015r., płyta CD, k. 346 a.s.).

Z inicjatywy L. G. spółka (...) zawiesiła działalność w dniu 5 grudnia 2012r. Zwolniono wszystkich pracowników oraz przystąpiono do sprzedaży pozostałego jeszcze majątku ruchomego spółki w celu zaspokojenia wierzycieli. Dokumentację spółki przyjął L. G. (informacja z KRS nr (...), k. 48-54 a.s., dowód z przesłuchania ubezpieczonego – nagranie przebiegu rozprawy z 27.06.2015r., płyta CD, k. 346 a.s.).

Obecnie P. K. (1) nie pracuje, pozostaje na utrzymaniu córek, u których mieszka. Nie ma kontaktu z L. G. (dowód z przesłuchania ubezpieczonego – nagranie przebiegu rozprawy z 27.06.2015r., płyta CD, k. 346 a.s.).

Pismem z dnia 22 października 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. zawiadomił P. K. (1) o wszczęciu z urzędu postępowania

w sprawie przeniesienia na niego jako współnika w spółce (...) Spółka Jawna odpowiedzialności za zobowiązania obejmujące należności z tytułu składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy

i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Organ rentowy zawarł w treści zawiadomienia informacje wynikające z art. 10 § 1 k.p.a. w zakresie przysługującego stronie postępowania prawa do czynnego udziału w każdym stadium postępowania oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Poinformowano również o wynikającym z art. 73 § 1 k.p.a. prawie wglądu do akt sprawy oraz o treści art. 40 k.p.a. w zakresie doręczeń oraz pełnomocnictwa. Zawiadomienie zostało wysłane na adres P. K. (1): ul. (...) w W., ale powróciło do Oddziału z adnotacją „nie podjęto w terminie” (zawiadomienie nr (...), koperta z zawiadomieniem na adres ubezpieczonego – nieoznaczona karta a.r.).

Kolejnym pismem z dnia 19 listopada 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. zawiadomił P. K. (1) o zakończeniu postępowania wyjaśniającego prowadzonego w sprawie przeniesienia odpowiedzialności na współników spółki (...) Spółka Jawna za zobowiązania obejmujące należności z tytułu składek. Organ rentowy zawarł w treści zawiadomienia informacje o możliwości wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Zawiadomienie zostało wysłane na adres P. K. (1): ul. (...) w W., lecz powróciło do Oddziału z adnotacją „nie podjęto w terminie” (zawiadomienie nr (...), koperta z zawiadomieniem na adres ubezpieczonego – nieoznaczona karta a.r.).

W dniu 24 grudnia 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wydał decyzję nr (...), w której stwierdził, że P. K. (1) jako współnik w spółce (...) Spółka Jawna z siedzibą w W. odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką oraz drugim współnikiem L. G. za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za osoby zgłoszone do ubezpieczeń w łącznej kwocie 94.248,17 zł, w tym:

1) na ubezpieczenia społeczne – za okres od marca do listopada 2009r., za lipiec, wrzesień i grudzień 2010r. oraz za okres od stycznia 2011r. do sierpnia 2012r., w łącznej kwocie 71.258,00 zł, w tym:

- z tytułu należności głównej w kwocie 47.018,30 zł,
- z tytułu odsetek, które na dzień wydania decyzji wynosiły 21.056,00 zł,
- z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego w kwocie 3.183,60 zł,

2) na ubezpieczenie zdrowotne – za okres od marca do listopada 2009r., za lipiec 2010r. oraz za okres od stycznia 2011r. do 8 sierpnia 2012r., w łącznej kwocie 17.722,38 zł, w tym:

- z tytułu należności głównej w kwocie 11.681,98 zł,
- z tytułu odsetek, które na dzień wydania decyzji wynosiły 5.249,00 zł,
- z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego w kwocie 791,40 zł,

3) na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych – za okres od marca 2009r. do listopada 2009r., za lipiec 2010r. oraz za okres od stycznia 2011r. do sierpnia 2012r., w łącznej kwocie 5.267,79 zł, w tym:

- z tytułu należności głównej w kwocie 3.424,39 zł,
- z tytułu odsetek, które na dzień wydania decyzji wynosiły 1.596,00 zł,
- z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego w kwocie 237,40 zł.

Wskazana decyzja została doręczona P. K. (1) w dniu 13 stycznia 2015r. (decyzja ZUS z 24.12.2014r., potwierdzenie odbioru – nieoznaczona karta a.r.).

W dniu 13 lutego 2015r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w W. wpłynęło odwołanie P. K. (1) od powyższej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, który obejmował dowody z dokumentów, a także dowody z zeznań świadków L. O., W. O., Z. K. i J. R. oraz dowód z przesłuchania ubezpieczonego P. K. (1).

Dowody z dokumentów dołączonych do akt sprawy stanowiły niewielką część materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w praktyce ograniczały się do urzędowych pism autorstwa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz do informacji z Krajowego Rejestru Sądowego. Mając na uwadze charakter tych dokumentów oraz brak co do nich zastrzeżeń stron, Sąd uznał wynikające z nich informacje za w pełni wiarygodne, jednoznaczne i bezsporne.

Sąd ocenił zeznania świadków L. O., W. O.

oraz Z. K. jako zasługujące na wiarę, ale przydatne jedynie w ograniczonym zakresie. Czynnikiem decydującym o takiej ocenie omawianych dowodów była wzajemna spójność ich treści. Świadkowie byli zgodni co do tego, że w ich okresie zatrudnienia w spółce jedynymi wspólnikami spółki (...) byli P. K. (1) i L. G., że spółka była obsługiwana przez biuro księgowo oraz że wspólnicy czasem pojawiali się na placach budowy. Jednocześnie Sąd miał na uwadze, że świadkowie, mimo iż byli pracownikami spółki (...) przez co najmniej kilka lat, nie byli w stanie wskazać od ilu lat P. K. (1) i L. G. byli wspólnikami, jak długo istnieje spółka (...) czy też kto dokładnie zajmował się sprawami finansowymi i administracyjnymi spółki, a także prowadzeniem rozliczeń z organem rentowym. W tym też zakresie Sąd nie mógł uznać zeznań wymienionych wyżej świadków jako przydatnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Ponadto Sąd nie dał wiary zeznaniom Z. K. w zakresie, w jakim wskazywał, że to on był odpowiedzialny za sprawowanie nadzoru nad pracownikami na terenie budowy, gdyż z zeznań W. O. oraz ubezpieczonego wynika, że należało to do kompetencji ubezpieczonego.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka J. R., gdyż były one rzeczowe oraz mimo upływu lat stosunkowo precyzyjne. J. R. była księgową spółki (...) od 1995r. do dnia zawieszenia działalności spółki, wobec czego to, co zeznała, dostarczyło pewnych informacji w zakresie kondycji finansowej spółki, jak również odnośnie współpracy pomiędzy P. K. (1) a L. G.. Ponadto, treść zeznań świadka była skorelowana z zeznaniami ubezpieczonego i stanowiła potwierdzenie faktów przez niego wskazanych.

Sąd w pełni dał wiarę również zeznaniom ubezpieczonego P. K. (1). Zaznaczenia wymaga, że ubezpieczony jako wspólnik spółki (...) posiadał szczegółową wiedzę w zakresie specyfiki działalności prowadzonej przez spółkę, charakteru współpracy ze wspólnikiem L. G. oraz kondycji finansowej spółki na przełomie lat. Zeznania ubezpieczonego korespondowały z zeznaniami J. R.

w powyższym zakresie. Ubezpieczony potwierdził, że od początku istnienia spółki był jej wspólnikiem, jak również, że był świadomy istnienia wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek, co mając na względzie stanowisko organu rentowego, czyniło te okoliczności bezspornymi. Postawa ubezpieczonego oraz sposób składania przez niego zeznań nie budziły zastrzeżeń Sądu i prowadziły do oceny, iż były one wiarygodne.

Ubezpieczony w piśmie procesowym 31 marca 2015r. (k. 13-15 a.s.) wniósł

o uwzględnienie wniosku dowodowego w postaci przesłuchania w charakterze świadka L. G. oraz M. G. na okoliczność faktycznego prowadzenia spraw spółki (...) w okresie powstania zaległości wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, tj. w latach 2009-2012, w tym aktywnego prowadzenia spraw spółki, podejmowania w spółce kluczowych decyzji, w tym decydowania o sprawach finansowych włączając w to rozliczenia z organem rentowym i innymi instytucjami publicznymi. Ubezpieczony wniósł również o przeprowadzenie dowodu z zeznania świadka W. Z. na okoliczność, że

L. G. zajmował się sprawami finansowymi spółki, natomiast P. K. (1) był odpowiedzialny za nadzór na budowach oraz nad pracami fizycznymi i wykonywaniem zleceń (k. 89-81 a.s.).

Sąd uwzględnił okoliczność, że L. G. w niniejszej sprawie posiadał status strony zainteresowanej, a nie świadka, i w takim też charakterze wielokrotnie był wzywany na rozprawę. Przesyłki były kierowane na trzy różne adresy, jednakże na żadnej z rozpraw L. G. nie stawił się (protokół rozprawy: z 6 sierpnia 2015r., k. 103 a.s., z 6 października 2015r., k. 166 a.s., z 28 października 2015r., k. 192 a.s., z 8 stycznia 2015r., k. 275 a.s., z 14 marca 2016r., k. 304 a.s., z 22 kwietnia 2016r., k. 319 a.s. oraz z 27 czerwca 2016r., k. 344 a.s.). Wezwania do niego kierowane były zwracane do Sądu z adnotacjami „awizo”, „nie zastano” oraz „adresat nie odebrał w terminie” (zwrócone przesyłki, k. 22, k. 63- 65, k. 23, k. 42, k. 41, k. 72, k. 76, k. 92, k. 93, k. 96, k. 165, k. 210-212, k. 222-224, k. 228, k. 263, k. 265, k. 280, k. 282-283, k. 307, k. 324-326, k. 334, k. 336, k. 337 a.s.). Sąd podejmował również próby nawiązania kontaktu telefonicznego z zainteresowanym, jednakże czynność ta nie odniosła żadnego skutku (k. 77-78 a.s.). Z kolei w rozmowie telefonicznej przeprowadzonej w dniu 14 października 2015r. z M. G., w/w poinformowała pracownika sądu, iż jest osobą upośledzoną i prosi aby nie wzywać jej na rozprawę, ponieważ nie jest w stanie dojechać do Sądu (k. 114 a.s.). Sądowi nie udało się również nawiązać kontaktu z W. Z., mimo kilkukrotnego przesyłania wezwania. Wobec tych okoliczności Sąd nie przeprowadził zeznań M. G. oraz W. Z.. Ich przeprowadzenie napotkało przeszkody w postaci braku stawiennictwa bądź niemożności nawiązania kontaktu. Jeśli chodzi zaś o zainteresowanego, to jego nieobecność, pomimo wezwania do osobistego stawiennictwa celem przesłuchania pod rygorem pominięcia dowodu z zeznań, skutkowałą ograniczeniem dowodu z przesłuchania stron tylko do odwołującego się P. K. (1).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie P. K. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

II Oddział w W. z dnia 24 grudnia 2014r., nr (...), było niezasadne i podlegało oddaleniu.

Na wstępie Sąd Okręgowy zaznacza, że zgłoszone przez ubezpieczonego w odwołaniu żądanie uchylecia decyzji nie mogło zostać uwzględnione. Wśród przepisów Kodeksu postępowania cywilnego w oparciu, o które działa sąd ubezpieczeń społecznych, zastosowanie znajduje przede wszystkim art. 477¹⁴ § 1 i 2 k.p.c., którego treść jednoznacznie wskazuje na możliwe sposoby rozstrzygnięcia odwołania od skarżonej decyzji wydanej przez organ rentowy, tj. stosowną jej zmianę bądź też oddalenie odwołania. Z powyższego wynika więc, że sąd ubezpieczeń społecznych, jako sąd I instancji, nie ma możliwości uchylecia decyzji czy to ze względów formalnych, czy jakichkolwiek innych. Tego rodzaju rozstrzygnięcie, którego wydania domagał się P. K. (1), nie mogło więc zapaść.

Istotą sporu w rozpatrywanej sprawie była kwestia odpowiedzialności P. K. (1) jako współnika (...) Spółki Jawnej z siedzibą w W., solidarnie z w/w spółką oraz z drugim jej współnikiem L. G., za zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Funduszu Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w łącznej wysokości 94.248,17 zł.

Argumentując zasadność skarżonej decyzji organ rentowy powołał się przede wszystkim na treść art. 115 o.p., z którego to przepisu wynika solidarna odpowiedzialność współnika spółki osobowej za zobowiązania tej spółki powstałe w stosunku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w związku z nieopłaconiem składek na ubezpieczenia. Z kolei P. K. (1) ocenił decyzję jako niezasadną i zarzucił m.in., że organ rentowy nie przeprowadził postępowania dowodowego w zakresie podstaw jego odpowiedzialności, a także nigdy nie wydał i nie doręczył spółce decyzji określającej zaległości wobec organu rentowego oraz zaniechał sprawdzenia, czy zachodziły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności ubezpieczonego. Ponadto P. K. (1) zaznaczył w końcowej części odwołania, że nie wykonywał czynności związanych z pełnioną funkcją i nie decydował o bieżącej działalności spółki, jak również, że nie została zrealizowana przesłanka bezskuteczności egzekucji wobec spółki, co w jego ocenie stanowi etap poprzedzający możliwość dochodzenia należności z majątku współnika.

Przy rozpatrywaniu zasad przenoszenia na osoby trzecie odpowiedzialności z tytułu zaległych składek w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym do należności z tytułu składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy – ordynacja podatkowa - art. 12, art. 26, art. 29 § 1 i 2, art. 33, art. 33a, art. 33b, art. 38a, art. 51 § 1, art. 55, art. 59 § 1 pkt 1, 3, 4, 8 i 9, art. 60 § 1, art. 61 § 1, art. 62 § 1, 3 i 5, art. 62b § 1 pkt 2 i § 3, art. 72 § 1 pkt 1 i 4 i § 2, art. 73 § 1 pkt 1 i 5, art. 77b § 1 i 2, art. 91, art. 93, art. 93a-93c, art. 93e, art. 94, art. 97 § 1, art. 98 § 1 i 2 pkt 1, 2, 5 i 7, art. 100, art. 101, art. 105 § 1 i 2, art. 106 § 1 i 2, art. 107 § 1, 1a, § 2 pkt 2 i 4 i § 3, art. 108 § 1, 3 i 4, art. 109 § 1 w zakresie art. 29, art. 109 § 2 pkt 1, art. 110 § 1, § 2 pkt 2, § 3, art. 111 § 1-4 i § 5 pkt 1, art. 112 § 1-5, art. 112b, art. 112c, art. 113, art. 114, art. 115-117, art. 118 oraz art. 119. Z kolei stosownie do treści art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Art. 107 § 1 o.p., mający odpowiednie zastosowanie na podstawie odesłania art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wskazuje, że w przypadkach i w zakresie przewidzianym w rozdziale o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich, za zaległości podatkowe podatnika odpowiadają całym swoim majątkiem solidarnie z podatnikiem również osoby trzecie. Przy czym, jeżeli dalsze przepisy nie stanowią inaczej, osoby trzecie odpowiadają również za odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych oraz koszty postępowania egzekucyjnego. Z kolei jak wynika z art. 115 § 1 tej ustawy, wspólnik spółki jawnej odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi wspólnikami za zaległości podatkowe spółki. Zasadę wyrażoną w § 1 stosuje się do odpowiedzialności byłego wspólnika za zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie, gdy był on wspólnikiem (§ 2 zd. 1).

W rozpatrywanej sprawie bezspornym jest, że P. K. (1) od początku istnienia (...) Spółka Jawna z siedzibą w W. wraz z L. G. byli i wciąż są, pomimo zawieszenia działalności spółki, jedynymi jej wspólnikami. Okoliczność ta została potwierdzona zeznaniami świadków będących pracownikami spółki, jak również J. R. świadczącej usługi księgowe na rzecz spółki, a także przez samego ubezpieczonego podczas jego przesłuchania. W efekcie Sąd przyjął również za bezsporną okoliczność posiadania przez P. K. (1) statusu wspólnika spółki (...) przez cały okres, w którym spółka ta nie regulowała zobowiązań należnych składek wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Do niespornych należała również okoliczność, że spółka (...) nie opłacała w pewnych okresach składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za osoby zgłoszone do ubezpieczeń. Ubezpieczony ani na etapie odwołania od zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ani też w toku postępowania toczącego się przed tutejszym Sądem, nie kwestionował samego faktu istnienia zadłużenia spółki wobec organu rentowego, jak również wysokości tego zadłużenia i jego składników, sposobu wyliczenia przeprowadzonego przez organ rentowy, czy też miesięcy, za które składka nie została uregulowana. Przeciwnie, ubezpieczony w trakcie składania zeznań w sposób jednoznaczny wskazał, że miał świadomość odnośnie istnienia zadłużenia wobec Zakładu, przy czym jednocześnie wskazał, że nie miał świadomości co do jego wysokości. Okoliczność istnienia zadłużenia potwierdziły także zeznania świadka J. R., która od 1995r. do dnia zawieszenia działalności przez spółkę (...) w grudniu 2012r., prowadziła sprawy finansowe spółki. Z jej zeznań wynikało, że sytuacja finansowa od co najmniej 2005r. ulegała stopniowemu pogorszeniu, w efekcie czego niektóre zobowiązania, między innymi wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, nie były regulowane.

Rozważając podniesiony przez ubezpieczonego zarzut dotyczący niestwierdzenia bezskuteczności egzekucji wobec spółki przed obciążeniem go odpowiedzialnością za zobowiązania, wskazać należy, iż w świetle poglądów aktualnego orzecznictwa jest on chybiony. Powyższa kwestia stanowiła przedmiot rozważań m.in. Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w wyroku z dnia 10 kwietnia 2014r. wskazał, że niezbędne jest zwrócenie uwagi na

specyfikę orzekania w zakresie odpowiedzialności wspólników spółki jawnej za zaległości podatkowe tej spółki oraz jej odmienne uregulowanie od odpowiedzialności członków zarządów spółek kapitałowych. Należy bowiem podkreślić, że przepis art. 115 § 1 o.p. nie przewiduje jako przesłanki odpowiedzialności wspólników spółki jawnej bezskuteczności egzekucyjnej w sposób, w jaki czyni to art. 116 § 1 o.p., który ma zastosowanie do spółek kapitałowych. Zgodnie z art. 22 § 2 k.s.h. każdy wspólnik odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką, z uwzględnieniem art. 31 § 1 k.s.h., w myśl którego wierzyciel może prowadzić egzekucję z majątku wspólnika w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna (odpowiedzialność subsydiarna wspólnika). Dopuszczalne jest więc orzekanie o odpowiedzialności wspólników spółki jawnej nawet wówczas, gdy w stosunku do tej spółki toczy się postępowanie egzekucyjne i istnieje szansa na efektywne zakończenie tego postępowania poprzez wyegzekwowanie należności objętych tytułem wykonawczym, gdyż konstrukcja prawna spółek osobowych przewiduje takie rozwiązanie (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 10 kwietnia 2014r., I GSK 843/12). Podobne stanowisko wyraził również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 stycznia 2013r. (II UK 160/12, Lex nr 1555521).

Odnosząc się z kolei do okoliczności, które w ocenie ubezpieczonego miały stanowić podstawę do zwolnienia go od odpowiedzialności za spłatę należności wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w szczególności w zakresie jego bierności w prowadzeniu spraw finansowych spółki, Sąd na podstawie ugruntowanych poglądów orzecznictwa uznał, że okoliczności te nie miały istotnego znaczenia. Na podstawie art. 115 o.p. przyjmuje się bowiem, że jedynym warunkiem przypisania odpowiedzialności za zobowiązania spółki jawnej jest fakt bycia wspólnikiem w spółce. Orzekanie o odpowiedzialności wspólników, wbrew twierdzeniom ubezpieczonego, nie jest oparte na zasadzie winy i z tej przyczyny nie ma znaczenia ustalenie ewentualnego faktu przyczynienia się przez ubezpieczonego do powstania zaległości (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 16 czerwca 2004r. sygn. III SA 447/03). Dla ustalenia solidarnej odpowiedzialności wszystkich wspólników spółki jawnej nie ma również znaczenia ustalenie stopnia zaangażowania wspólnika, ponieważ odpowiedzialność ta ma charakter obiektywny, niezależny od zawinienia i jest solidarna. Indyferentną jest zatem kwestia jakich ustaleń, choćby także ustnych, dokonali ubezpieczony z drugim wspólnikiem, co do obowiązków regulowania składek na ubezpieczenia i fundusze. Obowiązki tego rodzaju są bowiem ukształtowane przepisami ustawy i mają charakter niewątpliwie publicznoprawny, a nie prywatnoprawny (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z 19 października 2007r., I SA/Ol 182/06, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 30 grudnia 2013r., III AUa 445/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 27 września 2012r., III AUa 419/12, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 17 czerwca 2014r., I SA/Po 1273/13). Nadto, należy podkreślić, że art. 115 ustawy o.p. nie zawiera przesłanek egzoneracyjnych. Wspólnik spółki osobowej nie może więc uwolnić się od odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki, gdy wykaże, że faktycznie nie prowadził działalności gospodarczej w okresie objętym decyzją organu rentowego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 25 października 2012r., III AUa 345/12).

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy należy wskazać, że jak wynika z odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego spółki (...), każdy ze wspólników był i jest umocowany do samodzielnej reprezentacji spółki. Nieistotna dla ustalenia odpowiedzialności z tytułu nieopłaconych składek jest zatem wskazywana przez ubezpieczonego okoliczność tego rodzaju, że pomiędzy nim a L. G. doszło do nieformalnego porozumienia co do zakresu obowiązków, zgodnie z którym to L. G. z całości prowadził sprawy finansowe spółki i podejmował w tym zakresie decyzje w sposób autonomiczny i niezależny od ubezpieczonego. Fakt, iż wspólnicy spółki dokonali podziału obowiązków w inny sposób niż wynika to z Krajowego Rejestru Sądowego i umowy spółki i że podział ten był przez wspólników egzekwowany w toku działalności spółki, nie stanowi więc żadnej okoliczności zwalniającej ubezpieczonego z odpowiedzialności za zobowiązania finansowe spółki. Każdy ze wspólników formalnie mógł podejmować decyzje w takim samym zakresie i w konsekwencji każdy z nich w takim samym zakresie ponosi odpowiedzialność za skutki działalności spółki.

W toku postępowania pojawiła się również kwestia wniosku o upadłość spółki, przy czym na wstępie rozważań należy podkreślić, iż zgodnie z ustaleniami Sądu Okręgowego taki wniosek nie był składany. Z zeznań J. R. wynika, że prowadzone przez nią biuro księgowo świadczące usługi na rzecz spółki (...) sugerowało takie rozwiązanie, kwestia ta była również poruszana przez wspólników spółki, jednakże ostatecznie nie podjęto w tym zakresie

żadnej decyzji ze względu na brak środków na przeprowadzenie postępowania upadłościowego. Co więcej, z zeznań samego ubezpieczonego wyraźnie wynikało, że nie był on zainteresowany składaniem wniosku o upadłość, lecz kontynuacją prowadzenia działalności gospodarczej oraz stopniową realizacją zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz innych wierzycieli. Powyższa okoliczność, niezależnie od tego czy ubezpieczony jako wspólnik spółki (...) wyrażał chęć złożenia takiego wniosku i przeprowadzenia postępowania upadłościowego, czy też nie, nie miała jednak znaczenia z perspektywy ustalenia jego odpowiedzialności z tytułu nieopłaconych składek. Przepis art. 115 o.p. mający zastosowanie w przypadku niniejszej sprawy całkowicie bowiem pomija kwestię ogłoszenia przez przedsiębiorcę upadłości. Ogłoszenie upadłości nie stanowi warunku koniecznego dla stwierdzenia odpowiedzialności wspólników spółki jawnej za zobowiązania podatkowe, czy też zwolnienia od tej odpowiedzialności. Okoliczność zgłoszenia w odpowiednim czasie wniosku o ogłoszenie upadłości jako warunek zwolnienia się od odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe pojawia się dopiero w art. 116 § 1 o.p., który jednak nie ma zastosowania w niniejszej sprawie.

Za niezasadne należało również uznać podniesione przez ubezpieczonego zarzuty rzekomego nieprzeprowadzenia przez organ rentowy postępowania w przedmiocie ustalenia odpowiedzialności ubezpieczonego za zobowiązania oraz zarzuty niewydania i niedoręczenia decyzji o stwierdzeniu odpowiedzialności spółki z tytułu nieopłacenia składek na ubezpieczenia. Jak wynika z wyjaśnień udzielonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w odpowiedzi na odwołanie, których ubezpieczony nie kwestionował, decyzja o stwierdzeniu odpowiedzialności za zobowiązania spółki (...) z tytułu należności wobec Zakładu, została wydana również na drugiego wspólnika spółki, L. G., a solidarny charakter tej odpowiedzialności – razem z ubezpieczonym oraz rzeczoną spółką – wynika w sposób jednoznaczny z treści skarżonej decyzji. Oznacza to, że postępowanie wyjaśniające zostało przeprowadzone w zakresie ustalenia odpowiedzialności zarówno wspólników spółki, jak i samej spółki. Zaznaczenia wymaga, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych informował ubezpieczonego o wszczęciu postępowania w przedmiocie przeniesienia odpowiedzialności spółki (...) na jej wspólników i gdyby ubezpieczony odebrał zawiadomienie o wszczęciu postępowania, to miałby możliwość zapoznania się ze stanowiskiem organu rentowego oraz wypowiedzenia się co do zebranych w sprawie dowodów i materiałów. Czynności tej jednak zaniechał, a przyczyną tego zaniechania było niepodjęcie w stosownym terminie zawiadomienia o wszczęciu postępowania wyjaśniającego. W tych okolicznościach nietrafny jest więc zarzut ubezpieczonego w zakresie nieprzeprowadzenia postępowania dowodowego odnośnie podstaw jego odpowiedzialności, a w konsekwencji nie sposób w ocenie Sądu twierdzić, że skarżona w niniejszej sprawie decyzja nie spełnia wymagań określonych w art. 115 o.p.

Innym zagadnieniem, na które zwrócił uwagę ubezpieczony w kontekście art. 107 § 1 i art. 108 § 1 o.p., sprowadza się do kwestii konieczności wydania jednej decyzji wobec obydwu wspólników i stwierdzenia, że ich odpowiedzialność jest solidarna oraz że obejmuje także spółkę jawną. W orzecznictwie, na które powołał się w odwołaniu, przyjęto, że decyzja stwierdzająca odpowiedzialność za zaległość podatkową powinna być wydana wobec wszystkich byłych wspólników spółki (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 lutego 2014r., II FSK 785/12), jak też wskazano na istnienie obowiązku prowadzenia postępowania w przedmiocie przeniesienia odpowiedzialności na osoby trzecie wobec wszystkich członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i wydania decyzji wobec nich wszystkich. Należy jednak zwrócić uwagę, że pogląd taki nie został wyrażony w związku z subsydiarną odpowiedzialnością wspólników spółki jawnej; co do członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, objęcie ich jednym postępowaniem i ustalenie odpowiedzialności w jednej decyzji jest uzasadnione ze względu na charakter ich odpowiedzialności za dług spółki.

Jak szczegółowo wskazał Sąd Najwyższy w motywach wyroku z dnia 19 czerwca 2012r. (II UK 272/11), mimo umiejscowienia art. 115 ordynacji podatkowej w rozdziale regulującym odpowiedzialność osób trzecich, nasuwającego sugestię, że odpowiedzialność za zobowiązania wspólników spółki jawnej należy traktować tak, jakby wspólnicy byli "osobami trzecimi" wobec dłużnika (płatnika) w rozumieniu art. 108 § 4 tej ustawy, podstawa ich odpowiedzialności jest w rzeczywistości inna, pierwotna, na co wskazuje także art. 108 § 4 ordynacji podatkowej, stwierdzający, że

orzeczenie o ich odpowiedzialności za zaległości podatkowe spółki z tytułu zobowiązań podatkowych powstałych w sposób przewidziany w art. 21 § 1 pkt 1 nie wymaga uprzedniego wydania decyzji, o których mowa w art. 108 § 2 pkt 2.

Obowiązkiem organu rentowego jest wszczęcie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności osób trzecich przeciwko wszystkim osobom mogącym taką odpowiedzialność ponosić, a zatem osób wskazanych w art. 115 § 1 ordynacji podatkowej w związku z art. 31 i 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Postępowanie o wyegzekwowanie należnych składek na etapie stwierdzenia odpowiedzialności osoby trzeciej (art. 107 i 108 Ordynacji podatkowej) nie toczy się więc wobec zobowiązanej spółki. Wspólna odpowiedzialność spółki (płatnika składek) za zaległości w spłacie składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ze współnikami powstaje z mocy prawa i dochodzenie tej zaległości następuje według reżimu odpowiedzialności solidarnej, niezależnie od wskazania spółki jako płatnika w osnowie decyzji organu rentowego.

Stosunek prawny spółki jawnej oparty jest na wzajemnych relacjach między spółką - jako odrębnym podmiotem - a jej współnikami. Należy oddzielić ten stosunek, jako wewnętrzny stosunek spółki (por. art. 37-57 k.s.h.), od stosunków zewnętrznych, tj. stosunku do osób trzecich (art. 28-36 k.s.h.). Wierzyciel spółki jawnej może domagać się zaspokojenia od każdego z dłużników solidarnych określonych w art. 115 Ordynacji podatkowej, tak samo jak na podstawie art. 22 § 2 k.s.h., bez względu na ukształtowane między współnikami stosunki wewnętrzne. Zaspokojenie wierzyciela spółki przez jednego ze współników będącego dłużnikiem solidarnym może oczywiście później skutkować jego roszczeniami regresowymi wobec pozostałych dłużników solidarnych, lecz okoliczność ta nie wpływa na kształt i zakres uprzedniej odpowiedzialności dłużnika solidarnego wobec wierzyciela spółki na podstawie art. 376 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2009r., IV CSK 558/08, Biul. SN 2009 Nr 7, poz. 11). Wydanie osobnych decyzji stwierdzających odpowiedzialność subsydiarną współników spółki jawnej na podstawie art. 115 § 1 ordynacji podatkowej stanowi więc tylko brak ze względu na późniejszą możliwość dochodzenia przez dłużnika solidarnego regresu, na wypadek wyegzekwowania od niego całej kwoty długu; nie ma skutku materialnego ani formalnego z punktu widzenia dochodzenia zaległości składowych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Możliwość przedstawienia zarzutów przeciwko współnikowi spółki jawnej może być realizowana w sprawie zainicjowanej odwołaniem od decyzji, w którym współnicy są stronami - zainteresowanymi w znaczeniu, jakie nadaje im art. 477¹¹ k.p.c., albo w osobnym pozwie.

Zdaniem Sądu, z przyczyn, o których była mowa, bezzasadny jest także zarzut braku udziału w postępowaniu przed organem rentowym, samej spółki i współnika L. G.. Ta okoliczność, również dla samego postępowania sądowego nie ma znaczenia. Choć decyzja została wydana tylko w stosunku do P. K. (1), to Sąd stosując art. 477¹¹ k.p.c., wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanych spółkę (...) i współnika L. G.. Niedoręczenie im przez Zakład decyzji z dnia 24 grudnia 2014r. i brak ich udziału w postępowaniu wyjaśniającym, nie skutkują nieważnością postępowania sądowego. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 marca 2013r. „Przepis art. 477¹¹ k.p.c. daje uprawnienie do kontroli decyzji organu rentowego przez sądy pracy i ubezpieczeń społecznych z inicjatywy osób, których praw i obowiązków ona dotyczy, niezależnie od adresata tej decyzji. Unormowanie to gwarantuje udział w postępowaniu sądowym wszystkim takim osobom (także tym, które pominięte zostały w postępowaniu administracyjnym) i potwierdza zasadę, że uchybienia w procedurze administracyjnej nie mają wpływu na wynik sprawy przed sądem powszechnym (II UK 200/12, LEX nr 1324288).

Wobec przedstawionych powyżej okoliczności Sąd Okręgowy stwierdził, że żaden z zarzutów podniesionych przez ubezpieczonego nie mógł stanowić podstawy do wzruszenia skarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Z tych też względów Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie P. K. (1) jako niezasadne, o czym orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Rozstrzygając co do kosztów postępowania Sąd uznał, że w niniejszej sprawie zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności uzasadniające odstąpienie od obciążania kosztami strony odwołującej, zgodnie z art. 102 k.p.c. Jak wynika z zeznań P. K. (1) od momentu zawieszenia działalności spółki (...) pozostaje on bez pracy, a bierność drugiego

ze wspólników spółki w zakresie podjęcia decyzji dotyczących jej przyszłości, uniemożliwia mu zarobkowanie. Ubezpieczony pozostaje na utrzymaniu swoich córek, u których mieszka. W takiej sytuacji dodatkowe obciążanie ubezpieczonego kosztami niniejszego postępowania - mając na względzie również wysokość kwot, do których spłaty ubezpieczony jest zobowiązany na mocy skarżonej decyzji, jego wiek, posiadane kwalifikacje oraz ograniczone możliwości zarobkowania - stałoby w sprzeczności z względami słuszności. W związku z tym w punkcie 2 sentencji wyroku Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążenia nimi ubezpieczonego.